

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 135 189/98-11092
Signatura: am5ns302

Inspektorát č. 13
Okresní pracoviště Šumperk

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Soukromá zvláštní a pomocná škola pro děti s více vadami- Nadace Pomměňka
787 01 Šumperk, Šumavská 13
- IZO:** 108 039 731
- Ředitel školy / zařízení:** Mgr. Marcela Pudilová
- Zřizovatel:** Ivo Vykydal, Ing. Šumavská 13, 787 01 Šumperk
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Šumperk
- Termín inspekce:** 19. - 20. října 1998
- Inspektoři:** PaedDr. Rudolfa Kukulová
Mgr. Vojtěch Chromeček
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Řízení školy
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení, koncepce a roční plán práce školy, individuálně vzdělávací plány, povinná dokumentace škol, výroční zpráva školy za školní rok 1997/98

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Vedení školy úspěšně pokračuje v plnění koncepčních záměrů, které si vytýčilo ve svém plánu v minulém školním roce. Zřízením praktické školy s jednoletou přípravou pokračuje vzdělávací program pro žáky s ukončenou školní docházkou v pomocné nebo zvláštní škole. V koncepci školy se nově objevuje sociální projekt s názvem „Návrh na denní výchovné, vzdělávací a pracovní centrum pro mladé lidi s mentálním postižením“.

Roční plán práce školy vychází ze zmíněné koncepce, je však zpracován velmi obecně a české školní inspekci byl předložen pouze v pracovní verzi. Jednotlivé úkoly nejsou časově vymezeny. Neobsahuje analýzu práce školy za uplynulé období a jeho cíle nejsou jasně formulovány. Ředitelka školy rozpracovala plán do měsíčních plánů. Zde však opět chybí termíny a zodpovědnost. Ze zápisů pedagogické rady lze jen obtížně vysledovat plnění úkolů. Zápisy jsou formální, nepřehledné a neobsahují některé důležité údaje (datum

konání porady, jména účastníků porady, formulace konkrétních cílů, ze zápisů není patrné, zda dostali učitelé prostor na náměty a připomínky.)

Koncepční záměry školy z hlediska střednědobého a dlouhodobého jsou stanoveny a schváleny ostatními pedagogy a rodiči. Jsou velmi dobře plněny v oblasti výchovně-vzdělávací, materiálně-technické i personální.

Vzhledem k jistým rezervám v ročním plánu práce školy, zejména ve vyhodnocování plánovaných úkolů, v delegování kompetencí a zodpovědnosti na jednotlivé pracovníky hodnotí inspekce tuto oblast jako spíše podprůměrnou.

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Vzdělávací programy sdružených typů škol a zařízení byly schváleny MŠMT ČR.

Přípravný stupeň pomocné školy

Týdenní počet vyučovacích hodin stanovený učebním plánem je dodržen.

Pomocná škola

Na nižším stupni je učební plán dodržen, ve středním stupni je posílen předmět čtení a hodinová dotace předmětu počty snížena. Jsou zde zařazeny 2 hodiny nepovinných předmětů: muzikoterapie a řečová výchova. V pracovním stupni je posílena výuka pracovní a výtvarné výchovy v neprospěch hodinové dotace předmětu věcné učení. Pro žáky s těžším zdravotním postižením jsou zpracovány individuální vzdělávací programy.

Zvláštní škola

Učební plán je plněn. Na vyšším stupni vzhledem k tělesnému postižení žáků není vyučován předmět rýsování, dotace tohoto předmětu je v 8. a 9. ročníku věnována matematice, v 9. ročníku jsou věnovány dvě hodiny pracovního vyučování výuce přírodopisu a českého jazyka. Nepovinné předměty nejsou zavedeny.

Praktická škola - jednoletá

Týdenní počet vyučovacích hodin stanovený učebním plánem je dodržen. Jako volitelný předmět je zavedena řečová výchova.

Všechny úpravy učebních plánů jsou provedeny v souladu se vzdělávacím programem školy. Velmi pozitivně ČŠI hodnotí nabídku individuálních vzdělávacích aktivit a zájmové činnosti (tělovýchovná, divadelní, hudební, výtvarná). V pracovním vyučování se škola vhodně zaměřuje na keramické práce. Pro všechny žáky s tělesným postižením je zabezpečena pravidelná rehabilitace, je využíváno hipoterapie, individuální logopedické péče a individuální výuky zaměřené na rozvoj matematických představ a přípravnou fázi čtení.

Při plnění učebních osnov vychází vyučující z možností a schopností jednotlivých žáků. U jedinců s těžším zdravotním postižením se zaměřují na základní učivo a využívají možné 30% úpravy jeho obsahu.

Další aktivity školy (návštěvy kulturních představení, rekondiční pobyty atd.) vhodně doplňují vzdělávací program.

Schválené učební dokumenty jsou plněny, nabídka individuálních programů a aktivit je v souladu s potřebami žáků. Úroveň školy v této oblasti hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Organizace školy je zakotvena v organizačním řádu školy. Vzájemná zastupitelnost ředitelky školy a ředitelky nadace ověřená několikaletou zkušeností je funkční a pružně reaguje na případné změny podmínek. Vnitřní řád školy pak vymezuje povinnosti všem žákům, pedagogickým pracovníkům i ostatním zaměstnancům školy. V některých formulacích působí však příliš stroze. Tím, že ředitelka školy nedeleguje adresně některé kompetence na pracovníky, vytváří pouze úzký prostor pro jejich uplatnění.

Přes některé popsané nedostatky hodnotí ČŠI organizační strukturu jako spíše nadprůměrnou.

3.2 Personální struktura

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky pedagogické způsobilosti. Odbornou způsobilost nespĺňuje pouze jedna pracovnice, která v minulém školním roce ukončila dvouletý kurz speciální pedagogiky. Provoz školy a příznivé podmínky pro práci učitelů se žáky zajišťují další provozní pracovníci. Jsou vedením školy pečlivě vybírání, o čemž svědčí stabilizace těchto pracovníků. Škola nezaměstnává pracovníky náhradní civilní služby .

Personální podmínky školy a stabilita pracovníků jsou v současné době nadprůměrné.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy promyšleně podporuje další vzdělávání a odborný růst pedagogů. Výběh z různých nabídek je prováděn s ohledem na potřeby žáků, zájem učitelů, koncepci a finanční možnosti školy. Ředitelka vede přehled o dalším vzdělávání svých pracovníků a účelně zajišťuje využití takto získaných poznatků. Ve škole pracuje metodické sdružení, vyučující čerpají nové informace také z odborných časopisů a publikací, které vedení pravidelně nakupuje.

ČŠI hodnotí úroveň péče o další vzdělávání a odborný růst pracovníků jako nadprůměrnou.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Účinný systém kontroly není vytvořen. Ředitelka školy nemá zpracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti.. Podkladem pro hodnocení pracovníků jsou pouze hospitační záznamy a pravidelná kontrola vedení třídní dokumentace. Analýza hospitační činnosti není předmětem jednání pedagogické rady.

Pracovníci školy mají smluvní plat stanovený zřizovatelem. Vzhledem k tomu, že součástí platu nejsou nenárokové složky mzdy, má ředitelka školy pouze omezený prostor k motivaci učitelů ke zkvalitnění práce.

K hodnocení žáků v žákovských knížkách a deníčcích jsou pedagogickými pracovníky používány standardní prostředky.

Kontrolní systém je ve škole zaveden, jeho úroveň je hodnocena jako průměrná.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Informační systém školy je standardní. Vzhledem ke své velikosti (malá škola) je v tomto směru preferován každodenní osobní styk ředitelky školy s učiteli a převážně ústní předávání informací rodičům žáků, vyplývající také ze skutečnosti, že většina žáků je rodiči do školy přiváděna a odváděna. Vnitřní tok informací je dále zabezpečen na pravidelných pracovních poradách a prezentováním informací na nástěnkách. Podle slov ředitelky školy nejsou učitelům poskytovány informace ekonomického charakteru.

Ke vzájemné výměně informací o žácích slouží také pravidelné třídní schůzky.

Namátkovou kontrolou deníčků žáků pomocné školy bylo zjištěno, že informace podávané rodičům se týkají pouze domácí přípravy na vyučování, popř. upozornění rodičů na konání akcí školy. Záznamy se netýkaly hodnocení chování nebo prospěchu žáků. ČŠI doporučuje i přes častý osobní kontakt učitelů s rodiči, využívat deníčků k průběžnému informování rodičů o výsledcích vzdělávání a výchovy.

Škola se zaměřuje na předávání odborných rad rodičům, tyto informace jsou poskytovány jak jednotlivými vyučujícími, tak také určeným speciálním pedagogem. Rodičům jsou zprostředkovány i poradenské služby poskytované odborníky ze Speciálního pedagogického centra v Mohelnici. Výhledově je v tomto směru počítáno s velmi úzkou spoluprací učitelů a odborných lékařů, což by mělo přinést další zkvalitnění poradenské služby pro rodiče.

O své činnosti informuje škola veřejnost také v regionálním tisku a především prostřednictvím Zpravodaje Sdružení pro pomoc mentálně postiženým v Šumperku, kde o akcích školy píše učitelé, vedení školy, názory na práci školy zde vyjadřují také rodiče žáků.

Úroveň informačního systému školy hodnotí ČŠI jako běžnou, průměrnou.

6. Vedení povinné dokumentace

Kontrolovaná dokumentace je vedena v souladu s platnými předpisy a na předepsaných tiskopisech. Má však tyto nedostatky, na které byla ředitelka školy upozorněna:

- jednací protokol neobsahuje odeslanou poštu,
- škola odesílá místo kopií originály katalogových listů (viz Instrukce MŠ ČSR č. j. 18 200/86-49, skartační řád pro školy a školská zařízení)
- opravy zápisů v třídní knize

Vedení povinné dokumentace je na průměrné úrovni.

7. Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 svou strukturou plně neodpovídá § 17e, odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav.

Zpráva neobsahuje žádné údaje o výsledcích ve vzdělávání žáků. Informace o zařazování žáků do školy nejsou rovněž obsaženy, je zde pouze odvolání na zákonnou normu, kterou se ředitel řídí při zařazování žáků do školy. Některé formulace uvedené ve zprávě jsou méně srozumitelné (např. aktivizace rodičů do výchovně-vzdělávací soustavy; v prognóze se stanoví předpokládaný mentální strop a v důsledku omezených schopností žák přestupuje do pomocné školy; žáci zařazení do zvláštní školy na žádost rodičů a v důsledku zdravotního postižení se vzdělávají se zvýšenou individuální péčí). Ve zprávě je dále uvedeno, že výuka žáků probíhala podle učebních dokumentů pomocné školy čj. 13205/95-24 a zvláštní školy čj. 15835/93-24. Tyto dokumenty však byly s platností od 1.9. 1997 nahrazeny novými učebními dokumenty, a to Vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22 a Vzdělávacím programem zvláštní školy čj. 22 980/97-22.

Některé údaje uvedené v této zprávě jsou nepřesné. Škola byla zařazena do sítě škol rozhodnutím MŠMT ČR, na základě zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, nikoliv na základě vyhlášky o soukromých školách (353/1991 Sb.), jak je ve zprávě uvedeno. Ve dvou případech je chybně zapsáno číslo právní normy, která je zde citována (353/1992 Sb., o soukromých školách a zákon č. 564 z 13. 12. 1992).

ČŠI doporučuje uvádět ve výroční zprávě informace za příslušný školní rok.

Zpráva o hospodaření obsahuje stanovené údaje, s výjimkou výdajů za učební pomůcky a vyúčtování poskytnuté státní dotace.

Projednání návrhu rozpočtu ani výročních zpráv na poradě pracovníků školy nebylo doloženo. Školskému úřadu byla zpráva předána.

Úroveň výroční zprávy hodnotí ČŠI jako spíše podprůměrnou.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

K zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy jsou využívány finanční prostředky ze státní dotace a školného. Další finanční prostředky jsou získávány i z nadací a od sponzorů. Vlastní hospodářskou činnost škola nemá. Státní dotace je čerpána především na mzdy, zákonné odvody, učebnice, výdaje za elektrickou energii, teplo, a podle předloženého vyúčtování také na obědy (v částce 95. 240,- Kč). Tato částka se však jeví jako příliš vysoká, neboť žákům není účtována věcná ani mzdová reжіe a na obědy zákonní zástupci žáků přispívají. Dále bylo zjištěno nesprávné zaúčtování faktury vystavené na částku 3.509,10 Kč (č.f.a 9821) částkou 8.509,10 Kč.

Namátkovou kontrolou výdajů za učebnice nebyl zjištěn nákup nepřiměřeného množství nebo neúčelný nákup.

Rozpočet školy přidělený ŠÚ Šumperk (zvýšená dotace) ve spojení s dalšími získanými finančními prostředky umožňuje plnit výchovně-vzdělávací program školy, včetně poskytování nadstandardní péče žákům (individuální výuka, hipoterapie, rehabilitace, osobní asistenti apod.).

Vzhledem k tomu, že patrně došlo k nesprávnému vyúčtování státní dotace (špatné zaúčtování faktury, výše částky věnované na obědy), nelze objektivně posoudit efektivnost jejího využívání. ČŠI doporučuje provedení kontroly příslušným oddělením Školského úřadu Šumperk.

ZÁVĚRY

Celkovou úroveň odborného a pedagogického řízení hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou, s dílčími pozitivy nad běžnou úroveň.

Doporučení k další činnosti školy:

- Zvýšit úroveň plánování, stanovovat termíny úkolů a odpovědnost za jejich splnění.
- Zkvalitnit obsahovou náplň pedagogické rady a formu jejich zápisů.
- Delegovat kompetence na jednotlivé pracovníky.
- Zpracovat plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 1998/99.
- Ve spolupráci se zřizovatelem zpracovat vnitřní platový předpis.
- Zaznamenávat do jednacního protokolu i odeslanou poštu.
- Zasílat do škol pouze kopie katalogových listů, originály archivovat.

V Šumperku dne 23. 10. 1998

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

člen týmu

Přílohy:

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne

razítka

Podpis ředitelky školy

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel:		
Školský úřad:		

